

ABONAMENTUL
 Pe un an 24 Cor.
 Pe jumătate an 12 .
 Pe 1 lună 2 .
 Nrul de Duminecă pe un an 4 Cor.
 Pentru România și America 10 Cor.
 Pentru România și străinătate nrul de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca nr. 20.

—
 INSERTIUNILE se primesc la administrație.

Manuscrise nu se înapoiază.

—
 Telefon pentru oraș și comitat 502

O convorbire politică.

De Ioan Slavici.

Un oare-care nedumerit, cum ar zice, dac'ar mai trăi, Anton Panu, a ajuns în urmări unei oare-care împrejurări să stea de vorbă cu dl Wekerle, primul consilier al Majestății Sale Apostolice.

»Cum rămâne, — l-a întrebat el, așa ne spune, — cu reforma electorală, care, după cum știam noi, trebuia să se facă încă astă primăvară? — Se face ori nu se face!?»

»O să se facă, i-s'a răspuns, — când îi va veni rândul; până acum am fost însă zoriți de alte chestiuni mai arzătoare. Noi oamenii de stat ai Ungariei suntem de bună credință și bărbați în puterea cuvântului: nimeni încă cu minciuna nu a putut să ne prindă, și dacă am luat odată un angajament, ne și ținem de el. Trebuia însă să resolvăm mai înainte chestiunea Polónyi, să creăm legile privitoare la îmbunătățirea învățământului, să punem la locul lor pe Vaida și pe soții lui de luptă, să strângem în chingi pe amicii noștri din Croația, și mai sunt încă câteva chestiuni, care trebuie neapărat să fie rezolvate mai înainte de a ne pune în toată tigna să facem și reforma electorală«.

»Dar chestiunea Polónyi nu s'a rezolvat, — răspunse acel oare-care, — ci mai vârtos se încurcă«.

»Eroare! — întimpină primul consilier. — Lumea cea mare, care judecă după aparențe, nu-și dă seamă, că Polónyi nu e în adevăr decât o jertfă a vocațiunii sale. Dacă oamenii ar fi toți cum se cade, am trăi în »Aurea prima«, cum zice poetul, și nu am avea nevoie nici de legi, nici de autorități publice. Legile se fac și autoritățile publice se instituie, ca să apere pe pușinii oameni cum se cade contra multilor mișei, și ministrul de justiție e căpetenia apărătorilor oamenilor cum se cade. Pentruca să poată însă împlini chemarea aceasta pe cât de grea, pe atât de frumoasă, el trebuie să cunoască din propria lui intuițiune, din experiențele propriei sale vieți, toate apucăturile mișeilor, căci numai așa e în stare să le zădărnicească. Acesta e lucrul, pe care vulgul n'a ajuns încă să-l înțeleagă: din zi în zi însă iese tot mai mult la iveală, că amicul nostru Polónyi s'a jertfit și-a intrat în toate afacerile în aparență necinstite numai spre a se pregăti pentru sarcina de ministru al dreptății«.

»Am înțeles acum, — grăi acel oarecare acum mai nedumerit. — Nu înțeleg însă, de ce eră neapărată nevoie să se facă agitațiunea cu așa numita îmbunătățire a învățământului«.

»Nu se poate ceva mai lămurit decât aceasta, răspunse marele om de stat. Dacă e vorba să se facă o reformă electorală, trebuie să fie pătrunsă toată lumea de convingerea, că actuala lege electorală e rea, iar convingerea aceasta nu se poate produce decât creând prin actualul parlament legi nepotrivite cu adevăratele interese ale țării, care pun lumea în viuă agitațiune«.

»Mă închin! — întimpină acel oare-care acum și mai dumirit. — Convingerea aceasta s'a produs, în adevăr s'a produs. Chiar și cel mai mărginit om trebuie acum să înțeleagă, că cu un parlament ca cel actual nici un bine nu se poate face. Cred însă, că era de prisos a mai stăruși și ca Coroana să sancționeze legile acelea«.

»Greșești! — strigă stăpânul situațiunii. — Trebuia să fie dovedit, că bunăvoința Coroanei e și ea fără de efect, dacă sistemul electoral e păcătos«.

»Ai toată dreptatea, — i-se răspunse: — s'a dovedit și asta cu prisos. Cum rămâne însă cu chestiunea Vaida?»

»Nimic mai deslușit decât aceasta, — grăi dl Wekerle răsucindu-și mustața în aier. — Nu mai încape îndoială, că românii aceia sunt niște țopârlani, cari nu cunosc codul buneicuvințe moderne și găsesc o insultă într'un act de politeță.

»Un »bicskás« scoate, când e încăierarea la »csárda«, briceagul — nu ca să-l arate numai, ci ca să dea cu el. Deputații noștri n'au scos însă briceagul nici măcar spre a-l arăta, ci l-au scos pe Vaida afară cu toată delicatețea, l-au purtat oare-cum în palme ca pe o pășusă, n'au injurat, n'au vociferat, ci au răcnit, vorba lui Shakespeare, ca niște priveghitori. Ce să le faci însă țopârlanilor de români, dacă ei nu cunosc cavalerismul avitic în forma lui modernă și se socotesc insultați când sunt tratați cu toată delicatețea!?»

»Pare însă că tot nu era neapărată nevoie, — întâmpină oare-carele, — ca Excelența Voastră să ziceți, că bine au făcut«.

»Perzi, amice, din vedere, — răspunse dl Wekerle, — că și întâmplarea asta e dovadă convingătoare, că cu actualul parlament nici un lucru bun nu se poate face și că reforma electorală se impune«.

Acest argument era atât de puternic, încât »interlocutorul« rămase mut în fața »perspicacelui« om de stat.

»Mai rămâne, — urmă acesta, — conflictul cu amicii noștri din Croația. Acesta trebuie să se producă pentruca până chiar și cel mai tâmpit om să se convingă, că nici cea mai sinceră și mai strânsă amicie nu prețuiește nimic câtă vreme dăinuiește actualul parlament«.

»Mă închin, — grăi acum pe deplin dumirit omul nostru. — Le-am înțeles toate, și-mi rămâne numai să întreb, cam când se va face reforma cea atât de urgentă.

»Asta, — îi răspunse supremul arbitru, — nu se poate ști. Mai sunt încă multe de făcut, multe scandaluri de pus la cale, multe »afaceri« de regulat, multe »cestiuni« de descurcat. În evoluțiunea politică sunt faze, cari trebuie să fie trecute și nu se poate prevedea momentul desnodământului final«.

»Eu, — întimpină nedumiritul acum admirator al lui, — par'că mă tem, că dvoastră, actualii conzilierii ai Tronului ungar, n'o să puteți avea mulțumirea de a fi făcut acest desnodământ final«.

»Tot ce se poate! — îi răspunse dl Wekerle, — tot ce se poate! — Vom avea

însă mulțumirea de a fi făcut mai mult decât ori și care pentruca să se producă pretutindenea convingerea, că statul ungar, în actuala lui formă, nu se mai poate susține în mijlocul Europei și că trebuie neapărat să fie europenizat«.

»Multă cinste vi-se cuvine! — i-se zise.

»Și mare mărire!« — adăugăm noi!

Intâlnirea regelui Francisc Iosif cu regele Eduard. Împăratul Franz Iosif se va întâlni la începutul acestei luni sau în August cu regele Eduard în castelul din Schlaakenwerta al principelui de Toscana. Castelul a fost restabilit pentru primirea regilor. M. Sa va călători prin Ischl Linz și Budweis spre a să întâlnească cu regele Eduard.

Congregație extraordinară este convocată în Arad pe ziua de 8 Iulie c.

La ordinea zilei sunt puse chestiuni de însemnătate mai puțină.

Scandalul din ședința de ieri a camerei. Trecându-se la discuția articolului 1 din proiect, președintele retrage cuvântul lui Lorkovici, cel dintâiu orator. Intre croați se naște tumult. Lorkovici strigă ungurește:

— La regulament!

Vinkovici cere cuvânt croăște, sgomotul crește, iar președintele îndrumă la ordine pe croați.

— Cu domnii ăștia nu se poate glumi, observă cineva.

Magdici spune ceva croăște. Președintele îl îndrumă la ordine.

— Mulțumesc frumos, riportează Magdici. Președintele îl îndrumă din nou la ordine.

În tumultul cel mare Feldbauer strigă către croați!

— Svinia!

După această ofenză s'a produs tumultul infernal. Croații strigau ungurește:

— Nu suntem porci.

Numai suspendându-se ședința s'au putut calma spiritele.

Organizarea partidului.

»Chestiunea actuală«, pe care o sulevează confratele dela Budapesta în numărul său de ieri este de mult actuală și tot actuală va fi până nu se va rezolva.

S'a menționat de multe-ori în presă această anomalie și simțim cu toții, că nu mai este permis a se amâna organizarea partidului.

Această organizare însă nu e un lucru ușor. Și aici trebuie căutată cauza, pentru care nu se începe acțiunea în această direcție. Dar în nici un caz rezolvarea chestiei nu este atât de grea, ca să nu se poată face. Greutățile sunt a se căuta mai mult în împrejurarea, că oamenii sunt impasibili și nu se mișcă, fiindcă pe de-o parte se îngrozesc de muncă, iar pe de alta fiindcă nu sunt porniți a lua inițiativa.

Sunt grei românii de pornit, dar de-i pornești, sunt porniți. Iar ca să se poată face această porneală trebuie să-și dea concursul cei din frunte. Cei mici, cei de jos nu încep niciodată. Așteaptă totdeauna să fie puși la cale de cei mai mari. Spiritul de inițiativă nu este infiltrat în noi.

Și-apoi în cazul de față inițiativa trebuie să se facă pe toată linia, nu sporadic, nu izolat — căci așa nu se va ajunge la nimic.

Organizarea unui partid trebuie făcută după un sistem, ca să cuprindă pe toți cei-ce aparțin partidului. Iar dacă avem un comitet central și nu avem comitete în comitate (excepțiunile sunt disparente) și în cercurile electorale, este natural să se aștepte cuvântul de ordine dela acest comitet.

Nu așteptăm, ca deputații să efeptuiască organizarea. Aceasta ar fi o muncă uriașă pentru ei. Dar suntem în drept a cere dela ei, ca să spună cuvântul cel dintâiu. Clubul lor împreună cu comitetul central al partidului să spună:

Organizarea nu se mai poate amâna. Să lanseze apoi îndrumările necesare și să se adreseze direct la bărbații chemați din comitate.

Oamenii așteaptă mandat, ca să înceapă ceva. Deputații să organizeze numai cercurile și întrucât se poate comitetele lor.

Să se înceapă odată acțiunea. Să se facă începutul. Numai așa se vor îndemna cu toții și numai așa se va prinde chef de muncă pe acest teren.

Comitetele trebuie organizate. Fiecare comitat să-și aibă comitete, iar cercurile electorale subcomitete, cari să stea în legătură cu comitetul central. Triumfurile din comitate vor fi triumfurile politice adevărate.

Activitatea noastră politică, economică și culturală *acasă trebuie să se manifesteze* în toate formele și fazele vieții. În cameră are să se susțină numai lupta principiară, triumfurile de aici vor fi numai morale și mai mult pentru străinătate.

Toate acestea le știm. Știm foarte bine, că organizarea partidului va fi singura noastră mântuire. Cei din comitate, cei din cercurile electorale sunt dator să o facă. O vor și face.

Deputații și comitetul central au să dea numai avizul. Ei bine, să nu mai întârzie acest aviz!

Din România.

Călătoria familiei regale la Sinaia. Joi, la 14 Iunie MM. LL. Regele și Regina au plecat din Capitală la Sinaia pentru a lua reședință de vară la castelul Peleş. Înainte de ora plecării venise la palat dl D. A. Sturdza, președintele consiliului de miniștri și ministru al afacerilor străine, d-nii miniștri Ion I. C. Brătianu și general Alexandru Averescu, precum și dl Ion Kalinderu, pentru a ură Majestăților Lor bună călătorie. Regele și Regina au binevoit a convorbi cu domniile lor, precum și cu domniile prefecti de poliție și al județului Ilfov până în momentul plecării, când suindu-Se în automobil au părăsit palatul regal la orele 9 dimineața. Vehiculul regal precedat de acel al prefectului de poliție și urmat de acel ai prefectului de județ, s'a îndreptat prin calea Victoriei către Băneasa și apoi pe șoseaua națională București—Ploiești.

Pe tot parcursul căii Victoriei și a șoselei, Majestățile Lor au fost salutate cu respect și iubire de numărul public care așteptă trecerea Majestăților Lor. La Băneasa Majestățile Lor s'au întâlnit cu A. S. R. Principesa Maria, cu augustii săi copii Principii Carol și Elisabeta, cari mergeau deasemenea la Sinaia. În decursul călătoriei MM. LL. Regele și Regina au fost viu aclamați pe la toate comunele și cătunele pe unde treceau, atât de către deregătorii locali, de preoți, învățători și învățătoare cu elevii și elevele lor, cari aruncau flori și cântau imnul național, cât și de săteni, toți îmbrăcați în haine de sărbătoare, și cari petreceau cortegiul regal cu prelungite urale. Micii elevi dorobanți sub arme dădeau onorul.

Pe la toate aceste comune se aflau ridicate arcuri de verdeață, iar primăriile, școlile și celelalte case erau împodobite cu steaguri, verdeață, lăcerc și velințe. Pe la toate aceste comune și cătune Majestățile Lor s'au oprit și au convorbit cu drag cu toți ceice se aflau față, interesându-se îndeosebi de starea cîmpului. La podul de pe Ialomița hotar între județele Ilfov și Prahova, regele a fost întâmpinat de către dl Luca Ionescu, prefect de Prahova, care a condus pe Majestățile Lor până la Sinaia. Tot aci prefectul de Ilfov a urat drum bun Augustilor călători și a solicitat Regelui permisia a se înapoia la București.

La Ploiești, primirea a fost cu desăvârșire călduroasă; întreaga populație era adunată atât pe străzi cât și pe podețe, aclamând cu mare entuziasm pe Majestățile Lor și Altețele Lor Regale.

Toate casele și clădirile publice erau frumoș decorate. În dreptul liceului Sf. Petru și Pavel Majestățile Lor s'au oprit. Aci au fost salutate de întreg corpul profesoral, iar elevii, sub arme, au dat onorul.

La Câmpina, de asemenea, Majestățile Lor au fost foarte sărbătorite de populația orașului, frumoș împodobit.

Pe tot lungul drumului, care trece printre terenurile de exploatare petrolifere, Majestățile Lor au fost aclamate de personalul tehnic și lucrătorii de la puțuri și rafinării.

La Breaza-de-sus, Majestățile Lor au poposit la conacul dlui deputat Brancoveanu Basarab. Acolo au luat dejunul.

Tot timpul cât au stat acolo, corul mixt a desfăștat pe Majestățile Lor și Altețele Lor Regale cântând diferite arii naționale. Regele, Regina și A. S. R. Principesa Maria s'au întreținut în chip foarte binevoitor cu primarul, preotul, învățătorul, administratorii moșiei cât și cu numărul săteni și sătence, admirând frumoasele straie naționale ce purtau.

La orele 2 și jumătate Majestățile Lor au intrat la Sinaia pe la suburbia Izvor. La marginea orașului Majestăților Lor au fost salutate de toți locuitorii d'acolo, precum și de lucrătorii fabricilor adunați pentru a le arăta bucuria ce resimț la sosirea Suveranului în reședința Sa de vară.

La mănăstire, Majestățile Lor. S'au oprit. Aci au fost primite în sunetul clopotelor și a imnului național, precum și entuziastelor urale ale mulțimei. Batalionul 5 vânători a dat onorul. Dl general Wartiadi, comandantul corpului III de armată, a prezentat raportul.

La intrarea în biserică, Regele a fost primit de preoți în odăjdii. După săvârșirea slujbei, M. S. Regele a trecut batalionul în revistă apoi a primit defilarea. În urmă a convorbit cu persoanele prezente, apoi Majestățile Lor au plecat la Castel, unde au descins la orele 3 după amiază.

Serbarea dela școala de menaj. Duminică a avut loc la școala de menaj externat al statului, din strada Labirint, o frumoasă serbare de sfârșit de an. Serbarea s'a deschis cu »Imnul școlii« cântat de eleve, sub conducerea d-nei Maria Nicolau-Compotecan, profesoară de muzică.

D-na directoare, Elena Demetrescu, a ținut apoi o frumoasă cuvântare de ocazie, la care a răspuns dl St. Sihleanu, inspector școlar, în numele ministrului instrucțiunii, mulțumind pentru pro-

Monte-Carlo.

— Schiță de V. Rákosi. —

Să cheltuesc am fost crescut, iar nu să câștig. Am și cheltuit domnește tot ce am moștenit. Într-o dimineață apoi mi-a zis servitorul, care totdeauna cunoștea situația mea financiară:

— Coconașule, toți banii nu sunt mai mulți de o mie de fiorini.

— Vom împrumuta dela cineva.

— Nu mai avem noi credit nicăiri.

— Păi ce să facem?

— Eu am o idee, coconașule!

Să ne despărțim! Eu merg acasă, în sat, iar dta te du în lumea mare, unde nime nu te cunoaște, unde poți lucra.

— Zici tu ceva, băiete. Unde e mîia de fiorini?

— N'o primești până nu vei fi în tren.

— Nu te încrezi în mine?

— Nu. Eu, aici acasă vînd mobilele, icoanele, busturile, și plătesc datorii. Am notă despre ele. Dta să pleci de aici. Aici nu poți umbla în tramvaiu, pe străzile pe unde umblai în trăsuri fără număr.

— Drept! Ești înțelept, ca un calif arab. Călătoresc.

Am plecat la Viena și acolo m'am urcat în trenul de lux, ce merge spre Nizza. Aici am voit să încep altă viață.

Un filozof grec (sau francez?) zice, că acela, care fuge după noroc, nu-l ajunge. Așa am pățit și eu. La început făceam numai studii prin peștera de joc, apoi mi-am hotărît sistema și am început să joc.

Dilema era mare. Dacă dobîndesc, rămân domn; dacă pierd, merg în America, sevitor la hotel.

Soartea n'a voit, ca îndată să mă fac servitor. Norocul, cochetă cu mine. Imi zimbea, imi netezea părul, mă călcă pe picior — dar, după ce din cavalier neîndemnatic am devenit mai curagios, norocul mi-a întors spatele.

Într-o noapte averea mi-a scăzut la zece napoleoni. M'am reîntors la Nizza. Din bani mi-am cumpărat un revolver. Poate că mai târziu voi avea lipsă de el. Mă mîngăia împrejurarea că între mine și între slujba de servitor stă acest revolver.

În ziua următoare am prânzit la »Hotel d'Angleterre«.

Am mâncat bine, am băut vin tare. Voiam, ca seara, în Monte-Carlo, să mă pun la masa de joc în condițiuni distinse. Adevăratul jucător își pregătește și corpul, pentru luptă.

La masa vecină ședea o damicelă foarte frumoasă. Se vedea pe ea eleganța parisiană. Mă uitam la ea mai mult din datină rea, decât din curiozitate. M'a privit și ea, a roșit și a plecat ochii în jos.

Nu-i lucru normal. Când a ridicat ochii, a văzut că tot la ea mă uit. A răs.

— La dracu! Asta e cunoștință veche!

A ieșit pe terasă la cafea. Eu după ea. Am salutat-o. Am stat lângă ea și am început a vorbi franțuzește.

— Vai, vai — zicea ea rîzînd — nu mă cunoști?

Cu cât e mai credincioasă memoria mea? Zău,

așa e, o fată nici când nu uită pe cel ce a sărutat o.

Eu am sărutat-o? Lucrul pare tot mai nostim.

În sfârșit imi spune totul. Imi amintește de-o primadonă renumită, la care ea fusese...servitoare. Eu umblam la casa ei. Într-o zi m'am certat cu un conte, căruia i-am zis neputincios.

N'aveam ce face. În ziua următoare aveam, să duelăm. Când am ieșit în antișambră servitoarea mi-s'a aruncat cu patimă în gât, m'a sărutat și mi-a șoptit:

— Grijește! contele e bun țantaș.

Eleganta damicelă eră servitoare de atunci.

— Roza, strig eu.

— Da, eu sunt.

— Doar nu te-ai amoretat în mine?

— Ba da!

— Sărmană fată, și nici n'am visat de lucrul acesta. Dar acum ai prilej să te desamoretzezi.

— Cum așa?

— Sunt prăpădit. Sunt sărac lipit. Toată averea imi e șapte galbeni și un revolver.

Fata îngălbinește.

— Ce vrei cu arma?

— Cu trenul fulger pe cea lume. Dar fi liniștită. Astă seară imi mai probez odată norocul. Dar tu cum ai ajuns pe aici?

— Iți mai aduci aminte...

Rușinat am întrerupt-o:

— Iartă-mă Roză, acum observ, că te tutuesc... De aci nainte îți voi zice d-ta...

— Cum vrei zise fata c'un zimbet plăcut. Așadar vicontele Lucinay, atașatul ambasadorului francez, m'a dus cu el la Paris. M'a învățat, să

gresele realizate de școală. Dl inspector a accentuat că a venit timpul ca, pe lângă o instrucție teoretică, să se dea elevilor și o instrucție practică, ceace s'a obținut cu mult succes la școala de menaj.

După aceea, corul elevilor a executat admirabil de bine »Imnul Regal« și diferite coruri, între cari »Fetele casnice«, de Kiriac, care a plăcut foarte mult asistenței. Invitații au vizitat apoi atelierul de croitorie, condus de d-șoara maestră Amelia Stoescu, atelierul de bucătărie, condus de d-șoara maestră Elena Tudoreanu, și atelierul de spălătorie și călătorie, condus de d-șoara maestră Florica Georgescu. În toate aceste ateliere publicul a admirat expoziția produselor și lucrărilor cari de cari mai elegante.

În numeroasă și aleasă asistență dl I. Kalinderu; d-nii St. Sihleanu și Chirițescu, inspectorii școlari; d-nele Stroe Popescu, Eraclide și colonel Paraschivescu, membru în comitetul de patronaj al școalelor de menaj; d-nele Râmnicianu, directoarea școlii de fete dela Icoană; Proca, directoarea externatului de fete; d-nele Vlădoianu, colonel Cioviță, Luiza Neamțu, Elena Tănăsescu, inginer Davidescu, d-nii general Anghelescu, colonel Anghelescu etc.

Școala, înființată de dl Sp. Haret, actualul ministru al instrucției, în anul 1902, a fost frecventată de 57 elevi.

Greva dela Galați. La fabrica Goetz este o mare grevă, câteva sute de lucrători, ca un singur om, au părăsit lucrul, la un anume cuvânt de ordine.

Ce s'a mai întâmplat? Ceva grav de tot: din cei 840 de lucrători în funcție, direcția a concediat pe unul, ca nedestoinic și leneș. Atunci vr'o zece colegi de echipă s'au solidarizat cu el, iar tot restul, până la complectarea numărului de 840 s'au solidarizat cu aceștia din urmă.

— Frumos exemplu de solidaritate! este prima exclamație, care izbucnește în mod firesc, când vezi așa lucruri.

Da, ar fi frumos, ar fi splendid, dacă, solidaritatea asta ar fi pentru o chestie dreaptă, dacă energia aceasta s'ar cheltui într'un scop serios, iar nu în vânt; pentru o ambiție copilăroasă și spre răul muncitorimei. Nu poți obliga pe un patron să fie veșnic pe toți lucrătorii cari s'au introdus în fabrica sa, după cum nu poți obliga pe un lucrător să rămâie veșnic la același patron. Lucrătorii, sub conducerea reacționară și anarhistă a câtorva așa ziși »sindicaliști«, văd astfel lucrurile și cred că prin grevă vor putea obține ori-ce, chiar absurdul.

El se înșală. Grevele vor fi înfrânte. Și ne mirăm că lucrătorii nu s'au condus încă, după

cazul Fenric. Regimul politico-economic, sub care ne aflăm noi, este intervenționist. Intervenim în favoarea țăranilor, a muncitorilor, etc. Este drept deci ca Statul organizat să intervie și în favoarea patronilor, atunci când grație unor simple capricii anarhice, întreaga noastră viață economică este amenințată.

Liceul din Caransebeș.

Din Caraș vine o știre dureroasă: Guvernul a aprobat înființarea unui liceu *unguresc* pe bani *românești*, dar a respins chiar și cele mai neînsemnate cereri nu ale românilor *buni*, dar și pe ale românilor *slabi*. Aceștia se mulțămiseră ca liceul cel nou să fie cu limba de predare un-gurească, se mulțămiseră să vadă pe copii lor rupându-și limba în un-gurește în vârsta cea mai fragedă, dar ceruseră cel puțin ca limba românească să fie primită de obligatoare, ca un obiect ce trebuie să se învețe în liceu.

Ei ceruseră mai departe pentru copiii lor unele drepturi mai mari, unele preferințe față de copiii cari nu se trag din grâniceri și aveau tot dreptul să ceară aceasta căci școala cea nouă s'ar face cu banii lor. Cum am spus, cârmuirea a respins până și aceste smerite cereri.

Chestiunea acestui liceu a mai fost alinsă odată în ziarul nostru. Spuneam atunci că un liceu un-guresc între români ar fi o mare rușine pentru tot poporul românesc. Cu toate acestea însă, unii dintre românii din Caransebeș, în frunte cu nevrednicul președinte al comunității de avere, jalnicul Constatin Burdea, s'au pus luntre și punte pentru a dobândi acest »favor« cum ziceau ei. Burdea se bătea în piept că va obține chiar ca limba românească să fie pusă ca obiect obligator și ca fiii grânicerilor să dobândească preferință față de copiii străini. Laudăroșia lui însă a fost dată de minciună. Burdea nu știe să dobândească decât medalii și decorații pentru orfacii lui, dar nu poate și nu va putea cu politica sa trădătoare, să dobândească *drepturi* pentru români niciodată.

Datoria celor din reprezentanța comunității de avere este să nu să lase purtați de acest om fără durere și fără suferință pentru neamul nostru. Am publicat ieri apelul părintelui Gh. Tătuțu din Jablanița prin care toți românii buni sunt chemați la o sfătuire spre a să împotrivi acestui atentat.

Grănițerii să nu uite că banii din cari s'ar înființa liceul sunt bani sfintiți prin atâtea rânduri de moși și strămoși cari și-au vândut sângele păstrând aceasta avere. Dacă ei s'ar învoi ca din banii lor să se făurească arme spre a-i sdrobi și

maghiariza, ei s'ar face vinovați de cel mai mare păcat național, și strămoșii lor s'ar întoarce în mormânt de nevrednicia mișelească a strănepoților.

Grănițerii să se gândească deci bine ce fac. Este vorba de cinstea lor și de amintirea sfântă a atâtor români din Caraș cari și-au vărsat sângele pentru drepturile lor. Oare ei să suferă ca dela masa întinsă a lor, muncită și agonisită cu sânge, să fie alungați de niște venetici și să fie puși să slugească ei fără ca să primească măcar o fărâmară din propriile lor bucate?

Gazul Pernerstorfer.

Din vizita deputatului austriac a ieșit încă un »caz«. Invitat de soții săi germani, Pernerstorfer a venit ca să reprezinte partidul socialist austriac la congresul din Budapesta.

Călăuzit de deputatul democrat Pető, el a vizitat camera un-gurească. Printre o neînțelegere el a ajuns pe tribuna ziariștilor, în loc de a se urca pe una din galerii. Vina, firește, nu putea fi decât a călăuzei sale, și un gazetar un-gur atrăgându-i atenția, el părăsi imediat loja presei. Cu toate acestea ziarele un-gurești scriu despre această afacere ca despre un nou caz de *obraz-nicie austriacă* și laudă în mod copilăros pe gazetarii viteji, cari l-au dat afară pe *neamul obraznic*.

Cât de neînsemnat este acest caz, el este totuși foarte caracteristic pentru toți politicienii un-guri gazetari și deputați de-opotrivă. Noi cunoșteam poporul un-guresc ca un popor bun și mai ales cunoscut pentru virtutea lui ospitalieră. Frunțașii lui însă se silesc să dovedească tocmai contrarul.

Toate ziarele au atacat cu violență pe deputatul austriac pentru vizita sa. În camera gazetarii și însuși președintele camerei ar fi dorit să-l dea afară ca pe un răufăcător. Pentru-ce? Pentru că deputatul austriac nu a găsit numai cuvinte de elogii și de preamărire pentru actualii cârmuitori ai țării noastre.

Aici recunoaștem iarăș pe înguștii și meschinii politicienii coalitioniști. Susceptibili și irascibili la culme, simțindu-și slăbiciunea sub masca frazelor mari și umflate, ei nu suferă nici o contradicție, nici o critică, și uită și cele mai elementare reguli ale politeții și ospitalității. Pentru ei numai cine li laudă și-i tămăiază, este un om cinstit și de treabă, iar cine li critică, chiar dacă și nu pune rezerve, cum a făcut o în mod vădit Pernerstorfer, el este huiduit și izgonit ca un mișel și un insolent. Această intoleranță este caracteristica tuturor partidelor reacționare și lipsite

cânt și să joc. De atunci am umblat și prin America. M'am făcut cântăreață și am avut noroc.

— Te felicit. Așa e soarta. Unul sus, altul jos. Ai venit să joci?

— Da. Ieri am câștigat o sută de mii de franci.

— D-ta erai? Am auzit că cineva din teatrul Miraele din Paris a câștigat.

— Da, eu sunt.

— Nu spune!

Am mai vorbit multe verzi-uscate, apoi ne-am urcat în tren și am trecut la Monte-Carlo. Fetița are voie bună. La patru ore ne-am pus la joc. Am pus de șapteori câte șapte galbeni. Am... pierdut. Mi-am pipăit arma. E la loc. Și inima.

Fluerând am ieșit din cameră. Pentru ce să fiu supărat? Nu aici mi-am pierdut averea, ci numai o mie de fiorini. E drept că această mie mi-a fost ultimul sprijin. Naturele dacă-l pierd află altul. Va fi și o altă... lume.

Priveam la mare și mă cugetam, cum să-mi sfârșesc viața.

O mână se atinge de mine. Era Roza.

— Ai pierdut d-le?

— Totul!

— Am văzut și m'am grăbit după d-ta, ca să nu fugi.

— Ce vrei să faci cu mine?

— Să te păzesc până îți vine mintea la loc.

— Cu greu o să-mi vie.

Și cu aceasta se leagă de mine.

— Știi, că am câștigat din nou 200.000 franci.

— Ai noroc nebun.

— Am. Unde cinăm?

— Eu nu cinez, dragă. N'am nici un finic. Fata se face roșie ca bujorul, se uită pe furis la mine și face câțva. Apoi zice:

— Îți dau eu... împrumut... cât vrei... Am foarte mulți bani.

Deodată se întunecă lumea înaintea mea. Parcul a intrat în mare, iar cerul a căzut în apă. Totul eră roșu înainte-mi.

— Nu, răspund eu încet. Să nu crezi, că banii ce ți-am dat în vremurile bune, îi cer acum. D-zeu să mă păziască.

Din ochii fetei picau lacrimi.

— Nu, nu... nu te indignă... amorul mi-a șoptit cuvintele acestea...

— Mulțumesc, Rozalie, tu ești fată bună.

I-am făcut semn cu mâna și am ieșit. Jos, între arbori am mai salutată odată. Ea îmi făcea semn cu batista, apoi o duse la ochi.

...Am mers la un giuvaregiu și i-am dat inelul. Pentru șazeci de franci. Între frați prețuește 300 franci. M'am reîntors în Nizza. Am nimicțit totul, ce-mi poate trada existența. Vreau să mor incognito.

După cină m'am dus la cafenea... Niște turiști germani beau șampanie pe banii, ce-i dobândiseră în Monte-Carlo. Făceau șgomot. Unul a umplut un pahar de bere cu șampanie și începe, să sbiere:

— Vreau să-l torn pe măgarul ăla amărit.

Și se apropie de mine. Întind revolverul și zic:

— Uite d-le, eu chiar mă pregătesc, să mă împușc și chiar mă cuget, că oare n'ar fi bine să trimit înaintea mea vre-o doi nemți.

Liniște mortală. Nemții plătiră și fugiră.

Un om brunet, care văzuse scena, șezu lângă mine.

— D-ta vrei, să mori?

— Da.

— Îți recomand un mod mai bun.

— Ce?

— Intră în legiunea străină!

D-ta ești tinăr, puternic, sigur, că îți plac voiajurile. Poți începe viață nouă... La tot cazul, dacă te urești, în tot momentul te poți împușca.

...În ziua următoare eram pe drum spre Marseilles, cu diploma legiunei.

Tradusă de: *Petru Coroiu.*

După examen.

Impresii de: *Tr. Magier jun.*

I.

Dragă amice,

2 Iunie.

Cum e și omul, dorite Sabine! De ani de zile privesc la un punct, de ani de zile mă frământă o idee: să gat odată cu școala și să intru în viață.

Nu știu cum, dar dintre înguștii patru pereți ai școlii adeseori mă furam de sub atențiunea profesorului și departe pe aripile fantaziei sburam către viitor, făcându-mi planuri, care de care mai îndrăznețe, cum am să mă prezint în viață și cum am să trăiesc. Și atâtea mă răpia orbitoarea viitorului lumină, încât nu-mi ajungeau supărătoarele ore de aritmetică, ci luam serile și nopțile de-arândul întru ajutor.

de toleranța largă pe care o dau numai ideile înaintate și moderne.

Pernerstorfer și partidul său să nu creadă că el a fost huiduit de țara întregă ci numai de actualii stăpâni ai ei. Dar mâne nu vor mai porunci ei în această țară, ci poporul va fi stăpân și poporul nu va primi pe adevărații prieteni ai săi, pe democrații cinstiți decât cu brațele deschise și cu inima senină.

Serate de-ale meseriașilor români.

În ședința literară a 5-a, ținută la 30 Maiu n. c. în localitățile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, prezidentul V. Tordășianu, după ce relatează despre prinosul adus de Reuniune în memoria reposesților săi membri, Ioan Ursa, fost librar și membru al frunții familiei Iosif Marcu pardositor, și în memoria măestrului cismar Simeon Săbăduș din Murăș-Oșoheiu, fost pe vremuri stegar al Reuniunii noastre, arată cum mecenajii noștri s'au sporit cu veneratul avocat dl Ioan de Preda, fiscal consistorial și cu binefăcătorul domn George Boeru, originar din Făgăraș, cari ambii au ținut să intre în șirul membrilor noștri fondatori cu taxa de câte 100 coroane.

Încât pentru relațiunile noastre de bună colegialitate cu celelalte Reuniuni de meseriași din Sibiu, dl Tordășianu se rapoartă la faptul, că serbând în 19 Maiu c. reuniunea soră »Magyar iparos ifjusági önképző-egylet« jubileul de 10 ani ai existenței cum și sfințirea steagului său, Reuniunea noastră a fost și ea reprezentată la serbări prin o delegațiune de 6 în frunte cu prezidentul, căruia i-a revenit deosebita onoare de a bate în ruda steagului »cuil comemorativ« cu numele Reuniunii și rostind deviza »Roagă-te și muncește«!

Dl Tordășianu mai pe sus de toate, considerând de mare eveniment împrejurarea, că sinodul arhiepiscopial din anul acesta s'a ocupat de afacerile meseriașilor peste tot și în deosebi de treburile meseriașilor grupați în jurul Reuniunii noastre sibiene, stăruie asupra importanței culturale a afacerii. Meritul de a aduce în distincțiune în această înaltă corporațiune bisericească cauzele meseriașilor noștri revine membrului nostru ajutător dlui Victor Păcală, profesor.

D-sa purcezând dela împrejurările extrem de nefavorabile, în cari trăiesc la orașe sute de învățăcei meseriași, scoși de sub influința binefăcătoare a părinților și neocrotiți aproape de nici un factor social; cu conșiderare la modul și extenziunea insuficientă, în care se propune la școa-

lele industriale studiul religiunii pentru a desvolta simțul religios în fiitorii noștri meseriași și a ridica prestigiul bisericii înaintea acestei clase a neamului nostru; cu conșiderare la pagubele enorme, ce rezultă din slăbirea simțului religios mai cu seamă astăzi, când atâția factori și-au dat mâna ca să ne înstrăineze această clasă, — a propus sinodului să însărcineze pe consistor, ca să institue în toate centrele cu învățăcei meseriași catiheti-preoți, cari să fie îndatorați a se îngriji și de eventuala catihizare a calfelor, să poarte grijă, ca măestrii să nu folosească pe învățăcei la servicii străine de meseria lor, să i trateze cu bunăvoință și să nu-i împiedece dela cercetarea școlii și a bisericii; la caz de nepuțința băieților de a se provedea cu cărțile trebuincioase, la intervenirea catihetului, consistorul să împartă în mod gratuit între cei lipsiți și sărăcuțioși cărțile de lipsă. De încheiere dl Păcală cere ca consistorul să stăruie pentru alcătuirea de așa zisa »Masa învățăcelor meseriași«.

Prezidentul nostru Tordășianu, în calitate de deputat sinodal, ocupându-se pe larg de toate treburile, pe cari de un timp încoace le duc puținele noastre Reuniuni de meseriași la îndeplinire și de progresul numeric ce ni-l dau meseriașii noștri, aduce vii mulțumite veneratului sinod sau mai bine zis bisericii, că dă și din parte-și concursul la desăvârșirea clasei noastre de mijloc. D-sa ține de necesar ca să se dea mai grabnică înapoi dorințelor propunătorului și propune, ca consistorul la acțiunea fundațiunii dr. Avram Mihailu, originar din Balomir, să considere în prima linie nisuiștele Reuniunii noastre de a putea alcătui în Sibiu așa zisa »Masa învățăcelor meseriași« și aceasta și pentru motivul, că Sibiuul nu peste multă vreme trebuie să devină unul din centrele, de unde vom putea provedea și celelalte localități cu meseriași deosebiți. Acest bun început făcut de biserică ne nutrește cu mari speranțe pentru viitor.

Intrați în înșasi ședința literară notarul St. Duca, cetește sumarele ședințelor administrative, iar sodalul pantofar dl Ant. B. Iomiri produce vie animație cu »Plimbarea pe strada Craiovei«; dl Vasile Dimitriu, sodal pantofar, ne cetește corect și la înțeles »Cursa« de Ciocârlan și »In ciudă« de Iosif; sodalul lăcătuș de mașini cu voce simpatice, ne cântă mai multe arii; d-șoara Vița Iliu, ne predă cu simțire poezia »Așteptare« de O. Goga; la fine vechiul nostru declamator Filimon Dolorean, sodal cismar, ne delectă cu câteva anecdote de Speranță, dovedind, că și de când ne-a cam părăsit, s'a îndeletnicit cu lectura.

Acelaș »învigător.«

Din străinătate.

Opiniunea germană și răscoalele militare din Franța. »Le Temps« primește următoarea scrisoare din Berlin:

»Frederic Dernburg se ocupă în ziarul »Tageblatt«, de răsvrătirea regimentului 17 de infanterie. Armata, spune el, care trebuie să stea în afară de orice mișcare politică, a ajuns în Franța un centru de agitație, și deputații intervin pentru cele mai mici chestii de serviciu. Antimilitarismul a făcut progrese considerabile și »Internaționala« se cântă în casarmă ca și în afară de zidurile casarmei. Guvernul însuș pare a nu fi măsurat importanța chestiunii raporturilor dintre armată și guvern.

»Și în acest timp, scrie dl Dernburg, toată politica interioară și exterioară a Franței atârână de armata ei. Ce va deveni Franța? Mărețul edificiu stă încă în picior, dar are multe crepături mari și mici, și lipsa de disciplină în casărmi face progrese.«

Dl Frederic Dernburg, care este, după cum se știe, tatăl ministrului coloniilor, sfârșește articolul spunând că germanii trebuie să studieze mereu situația, căci răsvrătirile cari se întâmplă în casărmi sunt simptomatice.

Generalul Keim examinează deasemenea prin ziarul »Tag« situația armatei franceze și a disciplinei în Franța. El conchide că o armată desbinată din pricini politice, în care oficerii nu mai au autoritate asupra soldaților, nu constituie numai un pericol interior pentru Franța, ci e un ferment de agitație generală, și din această pricină Germania trebuie să urmărească cu mare luare aminte toate prefacerile situației din Franța.

»De altfel se crede aci că armata noastră este încă un instrument de primul rang.

»Ceeace a surprins însă pe germani, mai mult decât răsvrătirea și ceeace nu pot să înțeleagă, este că batalionul întreg din re-

O dorință vagă mă aruncă înainte spre în veci problematicul: »Ce va fi?«

Îmi aduc bine aminte, într'o seară învățam geografia. Am întors în atlas la locul, unde desemenul reprezenta continentele cu căile de comunicație și de cealaltă parte constelațiunea. Ochii îmi lunecau peste variația de colori și după câteva momente toate luaseră o formă reală, vie. Nu mai știam, că am înaintea mea o hârtie colorată, ci simțiam, vedeam cum din colorile moarte se ridicau în aievea formele vii și se mișcau înălțându-se în văzduh.

Mi-se părea, că am un punct în univers și de acolo examinez mașinăriile și mersul măreței operi a Atotputernicului Creator.

Vedeam trecând caravane prin deșerturile Africei așa cum cetisem în diferite cărți.

Azistam la o vânătoare de tigrii prin secularele păduri ale Americii, din care văzusem atâtea chipuri și descrieri. Pe dinaintea ochilor mei defilau planetele în zboruri necuprinse de matematică și ca niște pete albe, vedeam cum turiștii cu aparate de-ale lui Iules Verne săreau de pe o planetă pe alta.

Intr'astea adormisem cu capul pe carte.

Exaltat până la culme, când îmi ridic privirea și văd pereții goi ai căsuței, cu plafonul așezat, m'a cuprins o decepție amară.

Din înaltele sfere ale universului, eu omul supranatural, mă vedeam în realitatea: studentul

mic lângă masa de studiu. Pieptul mi-se stânsese și nu puteam răsuflă. Involuntar deschid ușa și nu m'am oprit până în mijlocul curții.

Era o seară frumoasă de vară. Ce sublim era cerul instelat! Aici am început să continuu treaz, ceeace mai înainte visam.

Printr'o asociație de idei mi-aduc aminte, că cetisem undeva despre Napoleon, cum într'o seară stă răzimat cu coatele pe fereastră și privea spre infinitul cuprins de stele.

Și ar fi strigat genialul comandant: »Oare care planetă să fie a mea?«

Pământul, că e mai aproape!»

Săriam cu privirea dela o stea la alta și imitând pe Napoleon, am strigat în naivitatea mea »Care stea să fie a mea?«

Am fugit apoi în casă cu lacrimi în ochi de bucurie n'am spus colegului care locuia cu mine că am să plec în lume.

I-am rugat să-mi agite să caut pe mapă pe unde aș putea trece mai ușor în America, în câte zile aș ajunge și de unde să încep a cutriera sălbatecul continent. (Căci mie pădurile sălbatece îmi erau țânta).

Țin'te apoi la măsurări și la calculări câteva zile.

Sunt aproape zece ani, dragă amice, decând această vagă dorință m'a atins întâia oară, și de atunci încontinuu mă urmărește, trecând în mii și mii de forme; toate bazându-se pe: »Să gat

odată cu școala«, perfecționându-se până la forma cea mai reală: să urmez cariera, ce mi-o dă ultimul examen, la care de patru ani de zile m'am angajat.

Acum când am ajuns pe treapta cea din urmă, care mă despărțește de școală și viață, de m'ar întreba cineva: »Cum te simțești?«, n'ași ști ce i-aș răspunde.

Ani de-arândul am suspinat după momentul, în care mă aflu și acum stau năuc în fața »viitorului« atât de mult dorit.

Ce este libertatea pe care am visat-o tremurând de mânia învățătorului, mai târziu de frica examenelor? După ce am scăpat de școală, o mai simțim?

Libertatea se înțelege privind-o prin gratiile închisorii.

Mai are un efect hotărâtor în astfel de lucruri și obișnuirea.

M'am obișnuit cu închisoarea școlii, cu viața de școală și acum la 20 ani, să fiu aruncat într'o stare, pe care în fantazia mi-o închipesc cu totulul altcum.

Zice-se, că s'au petrecut scene de puternică emoție la ușa închisorii.

Ușile unei temniți s'au deschis și s'au închis primind un bărbat în plină putere de viață. Zeci de ani l-am văzut la fereastră beciului întunecos, scoțând mâna printre gratii și suspinând după libertate. Unul după altul s'au strecurat anii de

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

gimentul 17 de infanterie n'au fost închiși așteptând să fie osândiți la muncile silnice».

Rusia.

Doi studenți revoluționari. În Triest au fost arestați doi studenți ruși lipsiți de mijloace, Stefan Smolenski de 20 de ani și Ioan Spakowski de 19 ani, amândoi originali din Polonia rusească. Ei sunt bănuți de-a fi luat parte la atentatul ce s'a săvârșit luna trecută asupra guvernatorului Varșoviei. Al doilea din ei a mărturisit complicitatea la acest atentat. Ei aveau de gând să emigreze în Egipt. Guvernul austriac, firește, nu-i va extrada, dar ei vor fi dați judecătorilor austriaci.

Încă o tipografie revoluționară. În Moscva s'a descoperit o nouă tipografie revoluționară. Din teascurile ei ieșeau numerele ziarului »Horba« oprit prin ordin polițienesc. Tot aici au fost tipărite și apelurile revoluționare răspândite cu prilejul dizolvării dumei. Trei femei și un bărbat au fost arestați. Ei refuză să-și spuie numele.

Portugalia.

Absolutismul. Se telegrafiază din Lisabona: Ziarul oficios »Gazette« anunță, că regele a obținut afară de buget suma de 400.000 franci ca fond legal de liberă dispoziție. Un decret, care iarăși dovedește că absolutismul s'a inaugurat în Portugalia, prepară populația la *urcarea listei civile*, căci consiliul de ministri s'a convins că lista civilă de până-acum nu satisface nici pe departe cerințele curței.

Toate trupele din Lisabona sunt concentrate și gata de luptă, căci guvernul se teme de noi turburări din partea populației nemulțumite. Regele Carlos a promis președintelui de consiliu că în cazul extrem va sancționa suspendarea garanțiilor constituționale. Aceasta se va întâmpla îndatăce regele se va convinge că nu-i alt chip de a învinge opoziția. Șefii partidului monarhist au ținut o conferință, după care

robie la câți fusese condamnat. A sosit vremea să fie eliberat. Se deschid iarăși porțile greoaie... un moșneag pășește spre lumină.

Stați însă!

Abia a pășit doi pași din temniță și moșneagul cade în genunchi, rugându-se:

»Fie-vă milă, duceți-mă îndărăt!«

E zguduitor acest moment de luptă sufletească! Când s'a văzut acoperit de lumina zilei când a respirat cea dintâi înghițitură de aer proaspăt, s'a văzut că e străin într'acest mediu și a preferit să putrezască în ocnă, decât să fie liber.

Așa sunt și eu, dragă amice! M'am obișnuit cu societatea din jurul meu. Nu știu altă inimă are atâta putere, încât să nu isbucnească în plâns, când te duci să-ți iai rămas bun dela colegi, dintre cari, pe mulți n'ai să-i mai vezi în veci! Toate îmi plac înzecit de mult acum în momentul despărțirii. Tuturor, până și celor mai mici obiecte se dau o deosebită importanță! Toate îmi par că sunt vii și că și cele minșesc, că am să le părăsesc. Banca, pe care ani de zile am șezut și pe care am hieroglizat-o, involuntar, în momente de agitație, »druk«, cum îi ziceam noi, îmi pare un odor neprețuit, cu toate că e veche și abia își mai poate ține ecvilibrul.

De altcum, dragă amice, acum mi-e mai mult groază de vieață, decât s'o doresc. Cum să intru, cum să încep, ce să fac? — sunt întrebările pe care mi-le pun la începutul carierii. Sunt multe ispitele care mă întâmpină. Toate împrejurările, cari mă încunjură îmi sunt nefavorabile. Cariera pe care am pășit, pe cât e de ideală, pe atât e de spinoasă. Dar știu, amice, că roza e încunjurată de ghimpi.

seniorul *Ribeido* a declarat regelui, că dacă guvernul și regele vor continua pe drumul apucat și nu vor convoca parlamentul, o mare parte a partidului monarhist, acum încă credincios regelui va trece la *partidul republican*.

Părerii asupra dizolvării dumei.

Correspondentul din Petersburg al publicației »Correspondance russe« a izbutit să facă anchetă asupra părerilor leaderilor diferitelor partide politice, asupra dizolvării dumei și situația care a pregătit-o.

Mihail Stakhovits, membru în partidul renouării pacifice, fost deputat d'Ovrii, a făcut următoarea expunere:

Dizolvarea dumei a fost pentru mine o adevărată surprindere. Dacă guvernul nu s'ar fi grăbit, constituțional-democrații s'ar fi pronunțat într'un mod precis și ar fi declarat că ei consideră pe reprezentanții din extrema stângă ca inimiți sau persoane cari cugetă altfel decât dâșii.

La debateri și la vot, ceea ce vrea să zică prin acte, cadeții ar fi exprimat neted dacă ei simpatizează sau nu cu revoluția, dar ei au fost împiedicați. Guvernul a dat dovadă de prea mare grabă, și n'a avut nici un temei ca să nu aștepte până Luni (dizolvarea dumei a avut loc Sâmbătă) pentru a cunoaște rezultatul votului.

Cei aleși la noi pentru duma nu sunt oameni de convingere, oameni de știință, ci reprezentanții unei anumite stări de spirit.

A treia dumă va fi opoziționistă dacă guvernul nu schimbă de pe acum starea de spirit care stăpânește imperiul. Dacă ar fi dovedit cadeții prin votul lor, că ei rup cu revoluțiunea, s'ar fi văzut atunci asociindu-se la dâșii un mare număr de independenți, octobriști și moderați, așa că s'ar fi format un centru vrednic de muncă parlamentară. O înțelegere cu guvernul ar fi putut avea loc și scopul s'ar fi ajuns. Nu poate fi vorba de turburări cu prilejul dizolvării dumei, deoarece țărani s'au arătat aproape nepăsători față de dumă.

În noua lege electorală nu-i nici o aluziune la alegerile proporționale. Nu văd în ce constă modificarea legii. Eu voi lua parte la alegeri, deși sunt obosit. Socotesc că în timp de războiu un soldat nu trebuie să părăsească câmpul de luptă.

Profesorul *Kiesewetter*, constituțional-democrat, fost deputat de Moscova scrie:

Termenii categorici din declarația guvernamentală asupra extradării celor 16 deputați socialiști, ne-au pregătit pentru eventualitatea unei viitoare dizolvări a dumei. Și am fost mai iute încredințați de lucrul acesta prin pozițiunea puțin solidă în care se afla judecătorul de instrucție care a redactat mandatul de aducere. E greu de prevăzut răsunetul, urmările dizolvării, în imperiu.

Noua lege electorală nu ne aduce în viitoarea dumă decât reprezentanți ai dreptei și ai stânzei. Această lege e defavorabilă numai cadeților și prin urmare poate foarte bine fi calificată anti-cadetă.

Cadeții sunt repartizați în două colegii și în vreme ce sub vechiul regim electoral el poate avea de partea lor majoritatea, sub regimul cel nou ei vor fi în fiecare colegiu în minoritate. În curând va avea loc al patrulea congres al partidului constituțional democrat unde vor fi elaborate directivele pentru viitoarea campanie electorală. Cadeții sunt pe cale să redacteze un raport asupra activității dumei statului cu explicarea atitudinii luate de partid în fiecare chestiune dezbătută. În ce mă privește pe mine, în viitoarele alegeri, nu am intențiune să-mi pun candidatura.

Petru Struve, cadet, fost deputat de Petersburg: Dizolvarea dumei în momentul de față a fost pentru mine un fapt neașteptat. Elementul cel mai defavorabil care va înrăutăți starea de lucruri, e modificarea legii electorale, care de acum înainte e în folosul claselor bogate din orașe și a proprietarilor funciari, mai ales în folosul celor din urmă cari vor avea întâietate. Și dacă vor fi uniți, ei vor putea determina culoarea politică a viitoarei dume.

Reducerea drepturilor electorale ale Poloniei e socotită de mine ca o greșală. Polonezii nu sunt răspunzători de faptul că prin alcătuirea

dumei — ei trebuiau în anumite cazuri să joace un rol decisiv.

Partidul cadeților va participa negreșit la viitoarea campanie electorală; dar noua dumă nu va fi o dumă a stânzei, nici a cadeților, ci o dumă octobristă. E cu neputință de prevăzut ecoul pe care îl va avea dizolvarea în sinul populațiunei. Dizolvarea dumei și modificarea legii electorale dă o lovitură serioasă dezvoltării legalității în țară.

Karavaev, șeful grupului muncii și deputat de Ecaterinoslav:

Nimeni nu s'a așteptat ca duma să fie dizolvată Sâmbătă sau Duminecă, deoarece nici o primejdie n'a amenințat ordinea.

Guvernul a comis o greșală, dizolvând duma înainte de a cunoaște deciziunea sa asupra extradării celor 16 membri acuzați. Țăranii nu mai speră nimic dela a treia dumă. Pentru momentul de față nu poate fi vorba de turburări, dar ele pot izbucni dacă grupul se va dovedi neputincios să rezolve chestiunea agrară. Din momentul ce guvernul face să depindă această rezolvare de bunavoința a nobilimei fonciare, negreșit că atunci țăranii se vor sili să exerciteze o presiune asupra acestei voinți; în ce chip? Se va vedea.

Duma a treia va fi duma nobilimei fonciare și a negustorilor, în sfârșit o dumă a dreptei.

În ce privește noua lege electorală, ea asigură întâietatea marilor proprietari fonciari și claselor avute. În acelaș timp ea dă guvernului latitudine de a subîmpărți, după calitatea alegătorilor și a naționalității lor pentru a obține cu chipul acesta o dumă după vederile sale.

Demianov membru în partidul socialist populist, fost deputat de Tver spune:

Socialiștii populiști se așteptau de multă vreme la dizolvarea dumei, dar ei își închipuiau că atitudinea dumei va dobândi sprijinul guvernului, că dizolvarea nu va avea loc.

A treia dumă se va alcătui în deobște din elementele dreptei și nu va aduce pace în țară. Provinciile limitrofe vor fi nemulțumite. În ce privește țărani, pot să afirm cu hotărâre ca în a treia dumă nu vor mai jucă nici un rol. Kozmin Karavaev, cadetul cel mai moderat, va fi în această dumă omul cel mai onorat și va jucă rolul înaintatului Alexinski din a doua dumă.

Întâmplările din Croația.

Ieri după prânz au fost mari manifestații în Agram. La orele 5 și jumătate se adună un mare număr de studenți în aula universității. Se răspândise vestea că banul va va închide încurând universitatea. Mulțimea agitată cutieră stradele și se oprî în dreptul palatului banului. Cei zece gardiști prezenți fură nevoiți să se retragă. Timp de o jumătate de oră, ei manifestară împotriva banului făcându-i un adevărat șarivari. La palatul direcțiunii căilor ferate manifestații sparseră cu pietrii toate geamurile. Poliția interveni dar mulțimea răspunse cu prietria și un detectiv fu grav rănit la cap. Mitropolitul vizitase cu câteva ore nainte pe ban și ca răspuns mulțimea sparse geamurile mitropoliei.

Pe strade, correspondentul ziarului »Pester Llyod« fu recunoscut și deoarece zeflemizase mișcarea croată în corespondențele sale, el era să fie bătut și scăpă numai luând grabnic o birjă.

Seara mulțimea, care crescuse enorm, făcū manifestații în fața școalei ungurești susținute de căile ferate. Într'o ciocnire avută cu poliția, comisarul Julici fu rănit la cap de o piatră. În tot cursul manifestațiilor se auziră strigăte dușmănoase ungurilor. »Jos comisarul maghiar« (noul ban), »Jos Ungaria« »Jos Budapesta«. *Mișcarea cuprinde și clasa cultă.*

Ungurii locuitori din Agram sunt îngrijorați, căci dacă agitația va crește, *siguranța vieții lor este amenințată.*

Dezarmarea obstrucției croate.

Lovitura ce plănuește guvernul.

Guvernul își bate capul spre a găsi un mijloc de a înfrânge obstrucția. Întâiu — extrem de caracteristic — el se gândește să facă vre-o lovitură la Perczel, violând regulamentul camerei. Dar președintele Justh declară că nu poate fi niciodată câștigat pentru planul acesta. Atunci guvernul alergă la alt mijloc. Când discuția §-ului 1 se va termina, Kossuth va propune un amendament prin care el este autorizat să puie în practică dispozițiile celorlalți §-i pe cale de ordonanță ministerială.

Iată o lovitură pe cât de »genială«, pe atât de nedemnă și de contrară dacă nu textului dar spiritului constituției și al regimului reprezentativ.

Situația în Portugalia.

Pentru a ajunge la înțelegerea adevărului asupra evenimentelor din Portugalia, trebuie să alegem mijlocia între spusele prietenilor ministrului Franco și a regelui Don Carlos și între cele ale ziarelor spaniole și franceze.

Cei dintâi afirmă cu îndârjire că populația portugheză, după ce s'a cam răzvrătit împotriva regimului dictatorial al d-lui Franco, se potolește și se resemnează; ceilalți vorbesc de o răscoală a garnizoanei din Oporto, de ciocniri sângeroase în diferite orașe ale regatului, de răniți și morți cari se numără cu sutele.

În realitate, dacă cenzura pe deoparte, înăbușește vuetul protestărilor populare împotriva regimului extraparlamentar ridicat de cabinetul Franco, pe de altă parte dă presei străine prilejul de a exagera situația.

E drept că au avut loc amenințări de insubordinare militară, după cum în anul trecut, cu prilejul venirii la putere a cabinetului Franco, a avut loc o rebeliune a marinarilor de pe mai multe vase de războiu; de asemenea e adevărat că între forța armată și apărătorii practicei constituționale, cari sunt exasperați că văd pe dl Franco guvernând fără de parlament, s'au întâmplat ciocniri sângeroase, dar sângele curs e departe de a fi așa de înbelșugat cum pretind unele organe spaniole și pariziene.

In definitiv situația are o parte paradoxală. D. Franco, care întrebuințează metode tiranice de guvernare, e, în fond un liberal, care vrea să asaneze administrația și să realizeze reforme cu caracter mai mult democratic; — așa se pretinde din surse bine informate.

El a suprimat parlamentul numai pentru că acesta, neputincios, incapabil, în prada rivalităților de ambițiuni personale, nu făcea nici o operă utilă, lăsând să se eternizeze desordinea administrativă și corupția.

Elementele liberale ale țării, protestând contra dictaturei dlui Franco, combat un ministru liberal și reformist, pentru că socot că s'a servit de un procedeu anticonstituțional. Camerele erau sterile, dar ele reprezentau principiul suveranității populare și apostolii regimului constituțional nu vor să facă nici o atingere acestui principiu, chiar dacă ar trebui să se ajungă la libertate pe căile puterii absolute.

Depeșile nu vorbesc de răsturnarea regimului monarhic și de înlocuirea lui cu regimul republican. Dar trecând peste ceea ce ar putea fi și un adevărat în afirmările obscure pe cari le relatează agențiile telegrafice și în combinațiile corespondenților de ziare, e bine să constatăm că se angajează o luptă de principiu într'o țară care se crede lovită de mult de inerție, incapabilă de vre-un efort spre progres, resemnată să trăiască sub o monarhie constituțională numai cu numele

și sub niște parlamente, cari până acum au fost niște fantome.

Răsare un fapt lămurit în toată această situație turbure: că există năzuințe progresiste la poporul portughez; că se găesc oameni gata să lupte și să-și de-a vieța pentru ideea constituțională; că se produce o trezire a energiei populare. Altfel ea nu s'ar răscula împotriva unei dictaturi, care, în fond, pune stavilă retrogradării regatului și afișează tendințe liberale.

Cestiunea e numai de-a ști până la ce punct regele și ministerul Franco vor socoti că e necesar să dea pas acestei redeșteptări naționale. Conformându-se formulei macmahoniene, cabinetul, susținut până acum de Don Carlos, care personal, are reputația unui simplu »Om de vieță«, indiferent, în fond, politice, — cabinetul manifestă intenția de-a brava protestările și de-a governa fără de Cortezi atâta timp cât o avea plăcere.

Dacă armata rămâne de partea lui, e probabil că, de bine de rău, o să-și ajungă scopul; în cazul contrar, nu numai existența lui, ci și a monarhiei ar putea fi compromisă.

Dacă în adevăr ceea ce se petrece în Portugalia e o stare revoluționară, mișcare va duce la substituirea monarhiei unei republici, după cum s'a și zvonit, idee care are prea mulți partizani într'o țară unde fraudă electorală și violențele puterii au înăbușit ani întregi expresiunea adevărată a sentimentului masselor.

AVIZ!

Implinindu-se semestrul, sunt rugați toți abonenții să binevoiască a trimite prețul abonamentului pe jumătatea de an ce vine ori pe cuartal.

Nu mai puțin sunt rugați restanțierii să binevoiască a-și achita ce datorează.

Abonamentul pe un an 24 Cor.

„ pe 1/2 an 12 Cor.

„ pe trei luni 6 Cor.

Se plătește anticipative!

ADMINISTRAȚIA.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 3 Iulie n. 1907.

— **Chestia Vaida.** În ședința de azi a comisiei de imunitate au fost ascultați în chestia Vaida numai *Horvát, Somogyi și Kobor*. Ceilalți deputați citați nu s'au prezentat la ședință. Horvát a mărturisit, că a folosit expresii neparlamentare la adresa deputaților naționaliști, iar Somogyi a recunoscut, că a voit să-l inzulte pe Vaida, dar a fost împiedecat. Ancheta se va continua la proxima ședință.

— **Declarațiune.** Dela dl profesor pensionat din Caransebeș *E. Hodoș* primim o declarațiune în sensul, că *dânsul nu este autorul* planului de învățământ pentru institutele pedagogice, pe care l-a criticat în »Tribuna« nrul 134 dl profesor *Sever Secula*.

— **Necrolog.** Subscriși cu inimă frântă de durere aduc la cunoștință, cumcă preaiubita soție, mamă, soră și consăngeană Maria Boeriu n. Zottich după un morb îndelungat în al 62-lea an al vieții și al 40-lea an al fericitei căsătorii — provăzută cu ss. sacramente ale muribunzilor — în 1 Iulie st. n. la 6 ore d. a. și-a dat blândul suflet în mâinile creatorului.

Osămintele decedatei se vor astruca în 3 l. c. la 3 ore d. a. în cimiterul gr.-cat.; iar s. misă funebă pentru repausul sufletului decedatei se va ține în 4 l. c. dimineața la 8 ore în biserica

gr.-cat, la cari acturi sunt invitați consăngenii și cunoscuții.

Fie-i țărina ușoară și memoria etern binecuvântată! Gherla, la 1 Iulie st. n. 1907. Ioan Boeriu, învățător pens. ca soț. Văd. Sabina Maxim n. Boeriu, ca fiică. Francisc Zottich, ca frate. Gerasim Grozescu, profesor și familia ca nepot.

Trimitem întristatei familii condolențele noastre.

— **Defraudare de 400.000 coroane.** Se scrie din Viena: Un negustor de aici a făcut arătare la poliție, că un actor care sta deja de mai multe luni în relații de afaceri cu el, a defraudat juvaericele în preț de 400.000 coroane. Actorul acesta era într'un timp anteprenorul teatrului de vară de Nürnberg, apoi se lăsă de vieța de actor și se ocupă în timpul din urmă cu negoț de bijuterii. Promise multe bijuterii în comision dela numitul juvaeriu, despre care totdeauna dădea socoteală. Ultima dată însă primind bijuterii în preț de 400.000 dispăru cu ele.

— **Mormântul lui Garibaldi e în sfârșit posesiunea statului italian.** Se scrie adecă din Roma, că în zilele acestea camera a primit proiectul de lege, care împuternicește guvernul a cumpăra insula Caprera. Astfel insula împreună cu mormântul generalului *Garibaldi*, luptătorul pentru unitatea Italiei, ajunge posesiune națională. Cu aceasta s'au sfârșit și certurile urâte între membrii familiei marelui general.

— **Mine arzând.** Se telegrafiază din Iusovszka, districtul rusesc Iekaterinoslav următoarele: În minele din Prohorowszk s'a iscat ieri pe la miezul nopții un foc mare. O galerie, în care tocmai munciau 27 lucrători, fu cuprinsă în câteva clipe de flăcări. Gazurile cari s'au adunat în mine au făcut explozie și fumul a intrat în galeriile din apropiere, unde lucrau 100 de oameni. Toți au fost însă, afară de unul, salvați. În galeria principală lucrările s'au început din nou. Pagubele sunt mari.

— **Se sporesc oamenii.** Se scrie din Londra: Cartea albastră edată de guvernul englez în zilele trecute arată cu date interesante numărul și raportul sporului și deceselor în Britania Mare în cei 50 de ani din urmă. În Anglia numărul deceselor pentru o mie eră nainte cu 60 de ani 21.74, iar această cifră a scăzut până în anul 1900 deja la 18.19. După datele adunate mai mult de un secol s'a stabilit, că femeia trăiește în general cu trei ani mai mult decât bărbatul. Cauza e munca mai grea și istovitoare a bărbatului. Media boalelor mortale au scăzut, mai ales media deceselor de ofiță. Până când în anii 1850—1860 cădea pe un milion 3457 decese de ofiță, în anii 1890—1900 această medie a scăzut la 2010. Mai periculoasă e boala de cancer (rac), a cărei medie a crescut considerabil: în zece ani media aceasta a crescut cu 25%.

— **Teatru electric.** Pe strada Boczkó, peste drum de »Boul roșu« a sosit teatrul electric alui *Winkler*. Acest teatru e un cinematograf american, renovat. În tot locul a avut cel mai mare succes, la Paris în anul 1900 a fost distins cu Grand Prix. Producțiunile se fac după cel mai nou metod. În Ungaria aici se poate vedea pentru prima oară.

Tablouri liniștite, asupra ochilor au un efect plăcut.

Curentul electric e condus de mașinaria proprie cu aburi care are o putere de 20 de cai.

Reprezentații zilnice, cu cel mai mic preț de familie.

Programa: în 4 și 5 Iulie, Joi și Vineri. 1. Cănele și soldatul (De răs). 2. Peruca (Humoristic). 3. Arderea unei case de închiriat în Paris. 4. Un sărut în tunel (Humoristic). 5. Focuri bengalice (colorat). 6. Cei cari nu vreau să meargă la școală (De răs). 7. Jobenul dezertat (De răs). 8. »Ai grije!« vine bărbatul. (Foarte amuzentă). 9. Prinderea broaștelor (Foarte frumos

Înainte de dejun, dacă beai un jumătate de pocal de apă mară o o o

Igmándi

alui **Schmidthauer,**

stomacul neregulat îl aduce în ordine în decurs de 2—3 ore.

Medicament foarte bun pentru împiedecarea boalelor interne, tot așa are efect admirabil la boale de stomac, intestine și de sânge, tot așa în contra îngrășării, contra trohnei-respirării grele, gălbănare, umflarea ficatului și fierii, dia, bită, vână de aur, podagră, reumă și multe boale interne Comander se pot face la **Schmidthauer Lajos**, farmacist în Komárom. Se poate căpăta în fiecare farmacie ma.

bună și prăvălie de coloniale. Prețul unei sticle mici 30 fil., mari 50 fil.; să nu se confunde cu altă apă amară.

Antonie Karátsonyi

ARAD, Strada Hunyadi (colt).

Telefon 441. _____

_____ Telefon 441.

La „Cănele negru”.

Recomandă

băcănă sa bine asortată

cu tot felul de mărfuri și anume:

● droguerie, specerie și coloniale. ●

Prețurile cele mai moderate.

Sprrijiniți pe comerciantul român!

Loc deschis.

Ciorapi!

Cămăși matroz!

Sokne, mănuși

de mătasă și
ață, în cali-
tatea cea mai

bună, asortiment bogat.

Prețuri absolut ficse!

Bársony Andor

mare prăvălie de ciorapi

Arad, piața Libertății nr. 17.

SPECIALIST!

Mașini de cusut.

De tot noi cu **30 fl.** și mai mult; expert reparate pentru familii și industriștii dela **12 fl.** în sus le liferează pe lângă garanță

Habán József, mechanist

Budapest, Almássy-tér 14.

— Prețuri curente ilustrate se trimit gratis. —
Correspondență în limba maghiară, germană și slovacă.

Înștiințare!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public consumator, cumcă

măcelăria mea

din Str. Florian am mutat-o de prezent în
Str. Aulich Lajos Nr. 16.
recomand totodată tot felul de preparate
din carne proaspătă de porc și roș pe on.

public să mă părtinească.

Cu distinsă stimă:

George Simandan
măcelar.

Lucza József

curețitoare de rochi chimica și gouvrat
SEGHEdin, strada Laudon nr. 9.

Rochi pentru dame, haine bărbătești și
de copii, îmbrăcăminte preoțești, uniforme
militare.

OBIECTE PENTRU CASĂ

perdele, fețe de masă, cuverturi, broderii,
stofe de mobile, mănuși, umbrele și tot
felul de obiecte din faful acesta. Rochiile se
curăță întregi nedescusute, fără să-și piardă
culoarea, lustrul și fasonul.

Curățitul unei haine bărbătești 1 fl. 20 cr.

Micile reparaturi și călcatul hainelor dela
curățit, este gratuit.

Cațifea și plūs, se primește pentru aburat.
Gouvratul se execută în felul cel mai
frumos și uimitor de ieftin. Curățitul che-
mic al perdelelor de dantelă, se execută cu
multă îngrijire.

Comandele din provincie, se execută
punctual și repede.

Forte-pianuri

și

pianine

vestite în toată lumea,

mechanică engleză,
se capătă cu cele mai
moderate prețuri re-
cunoscută de cea
mai bună măstru-
pian din Viena la
firma

Reményi Mihály

liferantului de muzicalii la academia reg.

în Budapesta, strada Király nr. 58

lângă „Academia ungurească de
muzică”, care acum se edifică.

Reperaturi și stimulări de pian execută pentru capitală
și provincă numai prin cei mai esperti și desteri mă-
estrii și pe lângă garanță cu prețurile cele mai moderate.

Forte-pianuri vechi și folosite le schimbă cu noi.

Mare deposit de harmonii europene și
americane.

— Prospecte gratis și franco. —

Am onorul a aduce la cunoștința mult onoratului public că am
deschis în *Lugoș, strada Bonnaz* (Palatul com. bis. ev. ref.)

prăvălie

cu obiecte de aur și argint, de juvaericele și
ceasornice.

O praxă de 35 ani în orașele cele mai mari din țară și străinătate mă
pune în plăcuta poziție de a putea satisface și cele mai mari preteziuni.

Nizuința mea principală va fi totdeauna îndreptată într'acolo, ca prin liferare

de mărfuri numai de prima clasă

prin lucrare precisă și bună, pe lângă prețuri
moderate

să-mi câștig și asigurerez încrederea onoraților mei mușterii.

Voiu pune deosebit pond pe fabricarea de juvaericele, pre-
cum și pe

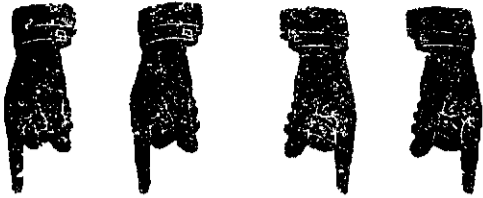
reparatura conștientioasă perfectă a ciasonicelor

conducând însumi toate lucrările și ori-ce reparatură, fie cât de
mică, va fi executată cu cea mai mare punctualitate și conștien-
țiozitate Vă rog să vă convingeți prin o comandă de probă des-
pre calitatea bună a articolelor mei precum și despre lucrarea
conștientioasă și precisă a reparaturilor ce mi-se vor încredința.

Recomandându-mă bunăvoinței mult onor. public,

semnez cu deosebită stimă:

Eduard Neumann,
ciasonicar și juvelier.

GROSZ NAGY FERENCZ

farmacie și laborator de articole cosmetice

DEBRECZEN, colțul străzii Șaş

recomandă cele mai renumite medicamente ale sale.

132 de ani cu bun renume!!

Hajdusági Bajuszpedy.

Pomadă de mustață DE HAJDUSÁG!

Mustața e frumoasă dacă întrebuințezi pomada Hajdusági.

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2-15 Cor. Pe lângă rambursă gratuit.

Mai mulți de o mie de medici renumiți recomandă și comandă pacienților lor

Balzumul reșesc contra podagrei și a reumei, recunoscut mai bun medicament de întreaga lume.

O sticlă 2 cor. In provincie 2 cor. 50 fil. 3 sticle 6 cor. 65 fil. pe lângă rambursă gratuit. Medicamentul îngăduit de către ministrul de interne.

CREMA FAY. O mare bucurie poate fi pentru dame, că am inventat un medicament, unicul, ce nu-i stricăcios pentru pielea feței.

Știind că toate alitiile de până acum pentru înfrumșetarea feței sunt stricăcioasă, după multă străduință mi-a succedat, se inventez un medicament, nestricăcios. Nu conține mercuriu, prin urmare:

Crema Fáy e unica nestricăcioasă contra pistruiilor, jubeltilor și alte boale de piele.

Crema Fáy dealătură ori ce besicătură, peclugini și ori ce pată.

Crema Fáy face să dispară sbărciturile, fața pielii o face mai fină și mai curată.

Crema Fáy nu conține nici plumb nici mercuriu, și astfel nu e stricăcioasă.

Crema Fáy nu conține materii unsoaroase, e în formă de spumă, cu miros plăcut și nu face să lucească fața.

Crema Fáy se poate folosi și ziua, deoarece nu conține un soare și suplimente bine poudra.

Un borcan de CREMA FÁV 1 cor. Săpunul Crema Fáy, regele săpunurilor de toaletă: 1 cor.

Pudra Fáy întrebuințată cu crema cu tot redă feței o culoare frumoasă, purpurie. O cutie 1 cor.

Pentru sulemenirea feței corespund trei culori, de-și roșie închis nrul 18, deci la comanda rog să vă provocați la numerul Acestea alții sunt atât de naturale, încât ori cine le poate întrebuința fără se observa însă. — Un borcan 4 cor.

Apă de pistrui. Cel mai bun medicament pentru delaturarea și pistruiilor efect admirabil, căci îndată redă feței culoare curată, și nu-i stricăcios. Prețul unei sticle 1 cor. 20 fil. Săpun de față pentru această apă 80 fileri.

Medicament pentru vopsirea părului în culori blond, brunet și negru. Efect la moment. O singură vopsire e îndestul, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce-o dorește. Nu înasprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor., ce e de ajuns pe un an întreg.

Picturile Senega pentru piept. (Contra tusei și a astmei.) — Iarna îndestul pe vremea, când e noros mulți suferă din tuse, respinare neregulată, astmă, nădușeală etc. Aceste boale îl istonesc pe om în un grad, că de multeori abea poate să doarmă, asudă, are dureri de cap, spate. De toate acestea se poate mântui ușor, dacă întrebuințează **Picturile Senega pentru piept.** Prețul unei sticle 1 cor. 40 fil.

Blenorrhin este cel mai bun medicament pentru boale venerice atât la bărbați cât și la femei. In o săptămână deplină însănătoșare chiar și la morburile vechi. Mare discreție, pe din afară cu inscripție «Coloniale». Prețul unei sticle cu cele necesare ce ajunge se vindece pe femeie sau bărbat, 3 cor. 50 fil.

Pilule Resanguin, unicul medicament în caz de neregularitate periodică, la dureri ascunse și la răceli de acest soi. Inceată durerile, la moment redă sănătatea. — Un borcan 2 coroane.

Picături indiane pentru dinți alui NAGY. Frecând gingivalele cu ele, durerile de dinți provenite din ori ce cauză, ncteează la moment. O sticlă 70 de fil.

FARMACIA GROSZ NAGY FERENCZ DEBRECZEN.

Comandele pentru liferarea se face cu reîntorcerea poște în întreagă țara.

Daca vrei să cumperi ghetete bune și țititoare

de lână prețuri ieftine

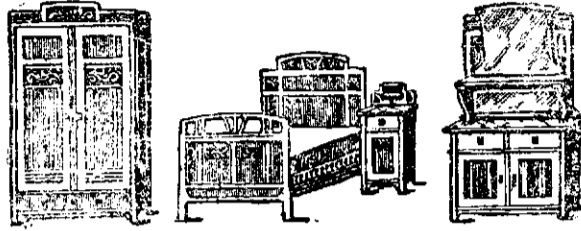
să te adresezi la pantofarul

Czernóczy Mihály

ARAD, str Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de ghetete pregătite de el însuși.

Comande după măsură se fac prompt și ieftin.

Fabrică de mobile.

Cel mai ieftin isvor de a procura mobile e în TIMIȘIORA.

Mare magazin cu tot felul de mobile pentru mirese, dormitoare, saloane, cafenele, hoteluri etc., dela cele mai simple până la cele mai elegante.

Primesc tot felul de aranjamente pentru biurouri de cancelarii și bolte, pregătirea meselor de biliard după deseme date sau planuite și desemnate de mine; nu altcum și tot felul de lucruri și mobile pentru edificii cari aparțin branșei măsuritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plătit în rate lunare.

In așteptarea comenzilor, rămân cu deosebită stimă:

FORMAYER ALBERT fabricant de mobile în

Temesvár Oravicza Gyárváros, 3 király-u. 6. Fő-utca.

Mijlocul cel mai bun de înfrumșetare din lume!

Crema de față Regina

care pentru însușirea neîntrecută de înfrumșetare la expoziția din 1900 Paris a fost premiata.

Crema Regina curată în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. Un borcan 1 cor. 40 fil.

Pudra Regina se recomandă ca cea mai bună dintre pudrele de până acum cunoscute. Se vind în culoare albă, roza și cremă. O șcutulă 1 cor. 40 fil.

Săpunul crema Regina e săpunul cel mai bun de toaletă pentru înfrumșetarea feței. O bucată 70 fil.

De vândut în laboratorul chemical a lui

Temesváry József, apotecar SZEGED, Petöfi Sugár-ut

și la **Török József, apotecar, Budapest, Király uteza.**

„Laboratoire Cosmetique Matild”

Contra catharelor cele mai învechite a leofticeii,

mai folositor e decât ori și ce altele sirupul de brad Castillio. Alină tusa, încetează asudările de peste noapte, patentează apetitul bolnavului, încetează seniparea de sânge. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil. In casuri de tot grave și pilulile „Guajacolin” o cutie 4 cor.

s'a îngrășat de 120 Klgz.

Pentru anemici, femeii în galbina re, pe cari ti doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbesc puterile la un lucru bagatel, pe cari consecvent ti doare capul, stabililor cari doresc că se îngrășe și întărească, cel mai bun medicament e „SYR HYPOPHOSPH. Co KUN”, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrelor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dlui Kun István, farmacist în Hajduszovát. Vă rog a-mi mai trimite o sticlă sirup de brad. Cu efectul celei laite sunt deplin mulțumit. Cu stimă Nicolau Bogdan, paroch, Miclău-Lazur, u p. Drág-Cséke.

On. Dle! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela Dta siripul Hypophosphat, recunosc că și în cenusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștită medicamentele Dvoastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera, preot gr.-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nestricăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și ramună să-ții delături pistrui, petele de ficat, so întrebuințezi

CREMA-ALIFIA-1 coroață. SAPUNUL MATILD 1 cor. 60 fil. PUDRA 80 fileri. MATILD 1 coroață.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porc ferat prin lege și sprijinit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuințează după îndrumările prescrite: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrisă nu formează reclama, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuințând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.

Se capătă la farmacistul KUN ISTVÁN laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE” (intemeiat după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta) HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Correspondență din România se recere în limba franceză sau germană.

Am onoare a aduce la cunoștința onoraților cumpărători, că prăvălia

Masztig P. és társa

de pe piața Andrassy Nr. 22, în Arad
am cumpărat-o noi și o vindem sub firma noastră.

Cu distinsă stimă:

PFEIFER PÁL és TESTV.

Prețuri fixe ieftine!

Batiste 1/2 duzină cu 3 ajururi de in 1.75 cr.
Ciorapi de ață brodați cu mătase 75 cr.
De fior fără cusătură, dela 55 cr. în sus.
Albituri de mătase de damast. Cele mai fine stoffe de lână și de spălat.
Zefir frumos 60 cm. lat cu 13 cr.
Cămăși de damă frumoase de șifon spălate, cu 95, 1.20, 1.38 cr.

Delainuri de spălat frumoase 19, 23 cr.
Prosoape fine de frotat 65, 75, 1.10 cr.
Bluse frumoase brodate 88, 1.20 cr.
Ciorapi fini de ață ajour 65, 75, 85 cr.
Cămeși de zefir englezesc fabricația proprie cu 1.85 cr
1/4 duzină ciorapi bărbătești 50 cr.
Cravate elegante de pichet 1/4 duzină 50 cr.

Ismene scurte 56, 75 cr.

Mănuși de ață și de mătase lungi, perechea cu 25, 35, 45, 55 cr. în sus.

Umbrele de ploaie și soare fine.

Lucruri de mână imprimate și începute cu toate prețurile convenabile.

Prăvălia centrală în Budapesta: Ferenciek tere 4, și Egyetem-tér 5.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4^{1/4}, 4^{1/2}, 4^{3/4} și 5^{0/0}, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spesele de intabulare, convertez datorile de interese mari.

Resolvare grabnică, serviciu prompt.

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primește pe lângă onorar acuisitorii de afaceri abili și demni de încredere.

elefon 585.

Adresa telegrafică: Reppmann, Arad.

Atelier de arhitectură alui

Reppmann Gyula

architect.

Cancelaria de arhitectură și întreprinderi de zidire:

Cancelaria filială: ARAD, Weitzer János-u. 13
(peste drum de poșta principală).

Cancelaria principală:

BUDAPEST
Baross-utca 46.

Primește tot felul

de lucrări de biuro în cadrul arhitecturii.

Planuri în stilul cel mai modern, precum și planul cheltuelilor, se angajază la prețuri ș. a.

Servește tot felul de lămuriri pe terenul arhitecturii.

Prăvălie nouă! Prăvălie nouă!

Aducem la cunoștința onor. public din loc și provincie, că am deschis în Arad, strada Deák Ferencz nr. 2 (casa Sebesy)

o prăvălie de blănuri

corespunzătoare tuturor condițiilor.

În legătură cu această prăvălie

cultivăm și împăierea păsărilor și primim ori ce pasere pentru a o umplea cu pae.

Pentru sezonul de vară primim spre păstrare tot felul de blănuri, covoare și bunzi pe lângă prețurile cele mai moderate.

Solicitând părținirea onor. public, îl asigurăm de serviciu prompt

Sztruhár Testvérek

Arad, str. Deák Ferencz nr. 2 (casa Sebesy).

Se primesc spre reparare și lucruri de blănar.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că am deschis

în Arad, Nagyváradi-ut nr. 3.

un atelier de pantofărie

care corespunde epocii moderate.

Studiile mele făcute prin orașele multe din străinătate mă aduc în plăcuta poziție de a lifera prea stimaților mei clienți cele mai cu gust și frumoase opere pe lângă cele mai moderate prețuri.

Pun mare pond și de tot felul de renovații. Pentru comande rog cu toată stima:

Wagner István, pantofar

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI		FOI PERIODICE
INVITĂRI ~~~~~ BILETE DE LOGODNĂ <small>după dorință și în culori</small> ~~~~~ BILANȚURI ~~~~~ ANUNȚURI FUNEBRALE	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> ● Tot felul de lucrări tipografice ● </div> <p style="margin: 5px 0;"><i>atingere de accesă branșă</i></p>	PROGRAME ~~~~~ BILETE DE CUNUNIE <small>după dorință și în culori</small> ~~~~~ ADRESE ~~~~~ BILETE DE ÎNTRARE
<div style="border: 2px solid black; padding: 10px; display: inline-block;"> <h1 style="margin: 0;">„TRIBUNA“</h1> <h2 style="margin: 0;">ARAD</h2> <p style="margin: 5px 0;"><i>Str. Deák Ferencz nr. 20</i></p> </div>		
PREȚ-CURRENTURI <small>în cel-ee limbă</small> ~~~~~ NOTE ~~~~~ STATUTE + LIBELE ~~~~~ CIRCULARE	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> ● Diferite tipărături pentru bănci ● </div>	CĂRȚI DE VISITĂ <small>diferite formate</small> ~~~~~ MENU ~~~~~ PLICURI CU FIRMA ~~~~~ OBLIGAȚIUNI
CĂRȚI în COMISIUNI	<p>Comandele primite să efectuese prompt și consciincios.</p> <p><i>Prețuri moderate!</i></p>	EDITURĂ PROPRIE

Cel mai frumos loc de vilegiatură în ARAD.

Să nu neglijeze nimeni de a merge

În chioscul de nou re- novat din Parcul „Baross“

unde stă la dispoziția onor. public

Buffé rece și Cofetăria.

Zilnic cântă lăutarii dela orele 5. — Atât pre-
țurile buffetului cât-și ale cofetăriei sunt cele mai
moderate și astfel întru toate acestea cere părți-
nirea

Mihályi Gyula, cofetari

Acuma a sosit

Untura de pește proaspătă de Norvegia

fără culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice
este escelentă

Spirtul Reuma

încercat de alătea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

Numai articole bune

se pot căpăta la

HEGEDÜS GYULA

prăvălie de parfumuri, rechisite de barberie în Arad
ANDRÁSSY-TÉR 15.

Mare asortiment de rachete veritabile englezești pentru
tenis și mingii, folbaluri, mingii de gomă, coșuri de călă-
torie, cosmeticuri franțuzești și englezești.

Hopp Károly

cancelarie tehnică

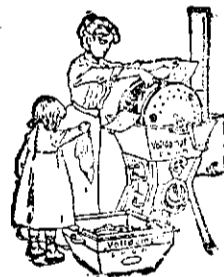
ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru provedere cu apă
și iluminare ^{proecum} pentru colonii de motoare etc.

REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima
calitate.

Catalog de prețuri se trimite la dorință.

Mașina de spălat cu

aburi (Teligöz)
sistem JOHN.

Cea mai perfectă mașină de
spălat a actualității!

In raport cu spălatul
cu mâna, se economi-
sesc 75% din timp,
lucru, săpun, soadă apă
și combustibil.

Rufele
se cruță.

Aparat de spălat, fert,
aburit și desinfectant
totodată.

Ocupă loc mic.

Garanție: se trans-
poartă pentru în-
cercare fără nici
un obligament.

Deposit stabil:

Pöhm János

ferărie.

ARAD, Szabadság-tér.

Catalog de prețuri se trimite la dorință.